

Konflikt

8 Zle, matičko, zle, Braniboři zde

Po smrti krále Přemysla Otakara II. na Moravském poli nastala v českých zemích zlá léta cizí braniborské správy spojená s hladomorem

Historická perlička

13 Podnikatelky s tabákem

Formulace „dostat trafiky“ zní dnes pejorativně až korupčně, ale v 19. století bylo provozování trafiky poctivou živností

Osobnost

14 Mírový císař

Habsburk Ferdinand III. nemá v českém povědomí dobré jméno, ale jako reformátor a mírotvorce během kruté třicetileté války se celkem osvědčil

Klenoty Koruny české

18 Rezidence francouzských rodů

Zámek Sychrov má dnes podobu danou přestavbami posledních dvou staletí, ale od 17. století je spojen s rytířským rodem Lamottů

Politika

20 Připojení a ztráta země pod Karpatami

Zahrnutí malého Podkarpatska do koncepce vznikajícího Československa nebylo roku 1918 bezproblémové a také dlouho nevydrželo, zejména kvůli sílícímu nacismu

Oživlá historie

25 Kaše jako základ

Slané i sladké kaše tvořily od pradávna jeden z nezákladnějších pokrmů všech vrstev a daly se uvařit stovky různých variant

◀ Václav II. na ilustraci Jana Hory. V dětství musel prožít nuceně několik let pod poručnictvím Oty Braniborského (str. 8)

Obrazem

26 Rudá Čína bez růžových brýlí

O Maově Říši středu se mohlo v padesátých letech v Československu psát jen pozitivně, ale archeolog Jisl popsal své tamní zážitky bez příkras

Artefakt

31 Kouzelník z mamuta

Nález sošky šamana z mamutího klu v Brně vyvolal roku 1891 senzaci a dodnes patří k unikátům díky svému stáří asi 25 tisíc let

Ženy v historii

32 Urozený anděl spásy

Polyxena z Pernštejna a z Lobkovic se proslavila ochranou vyhozených místodržících roku 1618, ale i jinak to byla pozoruhodná žena

Na pranýři

36 Otroci třetí říše

Ač se na území Protektorátu Čechy a Morava nenacházely velké koncentrační tábory, tisíce lidí trpěly v malých pobočných „lágrech“

Historická detektivka

40 Byl korunní princ Rudolf bigamista?

Rudolf Pachmann se přihlásil jako údajný legální potomek prince Rudolfa tragicky zahynulého roku 1889, ale jeho nároky jsou velmi pochybné

▲ Alegorie zasnoubení korunního prince Rudolfa a Štěpánky Belgické na obraze sester Görlichových (str. 40)

↑
Příslušníci Huculů, jedné ze tří rusínských národnostních skupin, v lidových krojích (str. 60)

Rozhovor

44 Český národní svátek

Velkolepé spartakiády oslavovaly krásu lidského těla, a jakkoliv bývají spojovány s komunistickou propagandou, lidé na ně vzpomínají většinou v dobrém

Archeologie

50 Tajemství hrobu královny Konstancie

Manželka Přemysla Otakara I. založila klášter Porta coeli u Tišnova a byla tam i pohřbená, patří však ostatky nalezené v hrobce opravdu jí?

Náboženství

52 Svět magických studánek a bosorek

Víra v nadpřirozené bytosti z lesů a vod nikdy nezanikla ani po rozšíření křesťanství a mezi lidmi se držela i v 18. a 19. století

Historická perlička

55 Hromada žen a dětí

Otec výsadkáře Jana Kubiše zplodil početnou rodinu se dvěma ženami a zřejmě i s nevlastními dcerami

Rodokmen

56 Zásadoví rytíři z jizerského údolí

Páni z Michalovic prosluli svými rytířskými dovednostmi, ale také neústupností od svých zásad a věrností ideálům i panovníkovi

Jak se žilo

60 Exotika na východě republiky

Životní úroveň na Podkarpatské Rusi byla mnohem nižší než ve zbytku nově vzniklého Československa

Umění

64 Malířčina oběť rodině

Amálie Mánesová pocházela ze slavného malířského rodu, sama měla talent, ale pro dívku 19. století se umělecká kariéra příliš nehodila

+Toulky českou minulostí

Žen v pomyslném českém nebi není mnoho. Ve středověku byla dokonce oficiálně svatořečena katolickou církví pouze jedna, a to ještě svatá Ludmila vlastně nebyla původem Češka. Když k ní však v posledních desetiletích přibýly další dvě – Anežka Česká a Zdislava z Lemberka, můžeme si udělat přehled o životech tří nejsvatějších světic českého středověku.

74 Uškrcena kvůli závisti

74 Raději řeholnicí než císařovnou

78 Léčila, nebo působila zázraky?

◀
Svatá Anežka Česká předává velmistroví čerstvě založeného řádu křižovníků s červenou hvězdou model nového kostela (str. 74)